

تېرۋاندىنمان بۇ ديموكراسى

ئەمىرۇ مەسەلەى ديموكراسى بۆتە دروشمىكى ژيانى كۆمەلگەى مۇقايەتى و ھەر كەسە بە گۆيىرى بەرژەۋەندى تايىبەتى خۇيەۋە باسى لىۋە دەكات و بە ھاۋچەرخانەى دەناسىنى.

ديموكراسى بەرھەمى رەنج و خەباتى چەند سەدەى مۇقەۋ ئەمىرۇش لە قۇناغىكى پىگەشەتتوۋدايە. بىگومان چىنە چەوساۋەۋ بىدەستەكان قوربانىان بۇ داۋەۋ بەرژيان راگرتوۋە، بەلام رژىمى بۇرژۋانى و سەرمايەدارى زىرەكانە، دەكارىان كىرۋەۋەۋ بۇ بەرژەۋەندى خۇيان خەملاندوۋيانە، بە جۇرىكى ئەۋتۇ پىادەيان كىرۋەۋە كە بە مەتەۋە چىنەكانى دىكە پىۋى رازى بوۋە، لە كاتىكدا ئەۋ مەرجانەى بۇيان داپشتوۋە خۇى لە خۇيدا نادىموكراسىيە تىكى چاۋبەستەبوۋە، تا ئەمىرۇش لە ھەندىك سىستەمى بەناۋ ديموكراسى قەيدوشەرتى ئەتۇ لەبەردەم ھەلبىژاردنى نوينەرايەتى دانراون كە بە ھىچ جۇرىك لەگەل چەمكە راستەقىنەكەى نايەتەۋە.

ۋشەى ديموكراسى، بە گۆيىرى مانا يۇنانىيەكەى دەستەلاتى گەل، يا دەستەلاتى خەلك دەگرىتەۋە، تا ئىستاش بەۋ واتايە لىك دەدرىتەۋە بەلام ئىمە پىمان وايە ديموكراسى ھەرگىز دەستەلاتى تىكپراى گەل نەبوۋەۋە نايىت. لەھەر حالە تىكدا لە دەستەلاتى زۇرىنە تىپەر ناكات و ئەم زۇرىنەيەش بە نوينەرايەتى، ئەۋسا لە بەرامبەر راى كەمايەتى ھوكمپرانى دەكات.

بۇيە ئىمە ديموكراسى بە نوينەرايەتى دەستەلاتى زۇرىنە دەناسىن و ھەر لەۋ سىبەرەشدا داھىندان و پىشكەۋتن تا ئەندازەيەك دەنافرىۋ بالآ دەكات، ھەرۋەھا ديموكراسى پىرنسىپىكى كۆكراۋەى ئەۋتۇيە كە تىيدا لە ساىەى بالادەستى زۇرىنە راى جىاۋاز دەسەلمىدۇرى. جا ئەۋ پىرنسىپە دەبىتە رژىمىكى ئىدارى و سىياسى و تا رادەيەكىش دەتوانىت مۇۋف ناسودە و بەختىار بكات ياخود چىنەكان بە رەزامەندى خۇيان دەتوانن دلخۋازو نوينەرانى خۇيان ھەلبىژارىن (ئەگەر چى لە ھەندى شۇندا مەرجەكانى ھەلبىژاردن ئەۋ رەزامەندىە دەسپرىتەۋەۋە لەكەدارى دەكات.

ئىمە ديموكراسى بەۋ مانا بەرەبەرەللايە لىك نادەينەۋە كە ھەندى حزب و لايەن لەژىر پەردەى بەناۋ ديموكراسىيەت بە رۇژى رونك ھەرچى بىانەۋى دەيكەن. بەلكو ديموكراسى لە بنەماى پىرنسىپىكى بەھا پىرۇزەكانى مۇقايەتى دەكار دەكرىۋ لە باۋەپرىكى روتدا رەنگ رىژ نايىت، لە لايەكى دىكەشەۋە دەبىۋ كالا بەقەد بالآ بىت، بۇ نموۋە نايىۋ لەگەل حزب و لايەنىك ديموكراسىيانە رەفتار بكرى، لە كاتىكدا بۇ خۇى لە رەفتارەكانى ئىستاۋ لە ئاۋاتەكانى داھاتوۋيدا باۋەپرى بە ديموكراسى نىيەۋ نايىت. بەۋ واتايەى ديموكراسى زەمىنەى كاركردىنى ئەۋانە يەكە بۇ گەشەپىدانى لە تىكۋشان دان و نەكرىتە زەمىنە بۇ ئەۋانەى ھەۋاى لىۋ ھەلدەمژن و گۆپرىشى بۇ ھەلدەكەنن . بە كورتى ديموكراسى لە كىردارەكانى رۇژانەدا خۇى دەنوۋىنى و لىك گىرپانەۋەيەكى راستەقىنەى ئازادى دەخولقىنى، ھەر چۇن لەژىر ساىەى نوينەرانى دەستەلاتى زۇرىنە ، پىۋىستە رىز لە راى كەمايەتى بگىرىۋ پەرە بە داھىنانى بدرىت، ئاۋاش گەرەكە كەمايەتى بۇ ھەلتەكاندى ديموكراسى دەست بەكار نەبىت، بەلكو دەبىۋ تىكپراى گەل باۋەپرىان بەۋ چەمك و پىرنسىپە ھەبىۋ بۇ پىشخستنى تىبكوۋشن.

لە لايەكى دىكەشەۋە ئەگەر چى ديموكراسى بوارى ئەۋە دەرەخسىنى كە نوينەرانى زۇرىنەى كۆمەل بالادەست بن، بەلام مەرج نىيە لە ھەموو كاتىكدا راى ئەۋ زۇرىنە بەراستى و لە بەرژەۋەندى بالاي گەل و ولات

دابىت، لەھو روانگەيەوھ كەمايەتى راو بۇچوونى خۇى دەپارىزى و رەخنى توندىش لە رەفتارو كـردارە نادرستەكانى بالەستان دەگرى و رىگە بۇ دەستاو دەستکردنى حوكم خۇش دەكات.

ئىمە لە بنەماى رىكخستنى حزىدا پەيرەو لە ناوەندى ديموكراسى دەكەين و ، دەمانەوى بەر لە ھەرشى ئەو ديموكراسىيە لەنيو خودى ژيانى رۇژانەماندا رەنگ پى بەينەوھ ، ئەوسا لە رەفتارو كـرداردا گەشەى پى بەين و واتا راستەقىنەكەى بۇ كۆمەل شى بەينەوھو زەمىنەى بۇ خۇش بەين . چونكە بۇ پىادەکردنى دەپى جەماوەر لە بنەماو چەمك و ئامانجەكانى ھوشيار بەرئەوھ . بە داخەوھ لە ولاتى بەندەست و داگىركراوى ئىمەدا نەك ديموكراسى پىادە نەكراوھ بەلكو بوونىشى ياساغ و قەدەغە بووھ، بۇيە بە بەرواى ئىمە بۇ ناساندن و پەرەگرتنى ديموكراسى گەرەكە شىوھ خەباتىكى تايبەت و شىلگىرانە بەرپوھ بچىت، چونكە خەباتى چەندىن سالى رابوردومان زياتر بە مەبەستى و دەست ھىنانى مافەكانى نەتەوھىي و ناساندنى كىشەى گەل و نىشتىمانەكەمان بوو.